

De Probatis|| Sanctorvm|| Historiis

Partim|| Ex Tomis Aloysii Lipoma-||ni, Doctissimi Episcopi, Partim Etiam||
Ex Egregiis Manuscriptis Codicibvs, Qvarvm permultæ antehàc nunquàm
in lucem prodière

Qvi ... Illas Omnes Complectitvr Historias, Qvæ Post Secvndam Sex
Tomorvm Editionem ...

Surius, Laurentius

Coloniae Agrippinae, 1586

VD16 ZV 1269

Reverendissimo Ac Illvstrissimo Domino, D. Antonio Caraffa Neapolitano,
S. R. E. Cardinali, Tit. Sanctae Mariae De Via Lata, Signatvrae gratiæ
Præfecto, Domino ac Patrono eximo, S. P. D.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77432](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77432)

REVERENDISSIMO AC
ILLVSTRISSIMO DOMINO, D.

ANTONIO CARAFFA NEAPOLITANO, S. R. E. CAR-

DINALI, TIT. SANCTAE MARIAE DE VIA LATA, SIGNATVRAE

gratia Praefecto, Domino ac Patrono eximio,

S. P. D.

PER AEPRECIVM me duxi facturum, Reuerēdissime ac illustrissime Domine Cardinalis, fitres posteriores Tomos de Vitis Sanctorū charissimī nobis fratris Laurentij Suriij, (quod ille morte praecipuus facere nō poterat) non mea, sed superiorum voluntate & imperio recognoscerem, Vitarum accessione auerem, ac septimum deinde, quod illi etiam constitutum erat, adijcerem. Per eorum nanque exempla, in auita quam profitemur, eaque verē catholica doctrina

confirmamur, vt neque aliō deflectere velimus, neque Sathanæ aut ministrorum eius illecebris nos à suscepta religione abduci sinamus, sed promissionum Christi haud immemores, quibus vsque ad consummationē seculi nobiscum sese mansurum esse pollicitus est, in ea quæ nos Christo genuit Ecclesia Dei constanter permanendum nobis esse ducamus. A quæ nē Sancti Dei secessionem facerent, ignes, cruces, eculeos, bestiarum morsus, dissipationes ossium, membrorum concisiones, totius corporis commotiones, diaboli tormenta, ac mille supplicia sustinere potius eligebant, rati non aliter se ad Iesum Christum (quem totis amplecti visceribus exoptabāt) peruenturos. Quot eorum agones? quot præclara facinora? quot gesta & monumenta hic exhibent, quibus formam piæ & iustæ viuendi, rationumque colendi verum Deum sumere procliue est? Hi bellum pertinax & inextinguibile suis vitijs indixere, & peccatis vniuersis, virtutibusque obtinendis magnam curam perpetuosque conatus adhibuere. Hi numen iratum, orationibus, votis, ieiunijs, elemosynis, alijsque piorum operum exercitijs placare, bella sedare, Respub. turbatas componere, pestes, aliāve luem ac tabem auertere, famem & terræ sterilitatem, rerumque penuriam atque angustiam temporum deprecari, morum, hominumque malitiam emendare: denique clades, strages, casus, ærumnas, omnemque mortalium miseriam abercere & prohibere, sategerunt. Hi insuper sunt, qui tam vita, quam sacratissimis suis scriptis & doctrinis, Ecclesiam Dei illuminarunt, improbarum Sectariorum blasphemias & deliria oppugnauerunt, ac simul ostenderunt apud Christi fideles eadem semper fidei dogmata, easdemque traditiones, à sua primæua origine, vsque in hanc diem viguisse, ac Deum semper Ecclesiam suam contra innumerabiles hæreticorum nouas adinventiones, solitudine plusquam paterna in vnitatem fidei conseruasse & protexisse. Studebant quoque morum compositionem fidei regulæ accommodare, & per bene institutam vitam, fidei respondere expectationi. Cuius deploratio hoc nostro seculo parua admodum ratio habetur, quod homines nobis magno numero produxit à præcorum patrum moribus tam impudentur quam infeliciter ac miserè degenerantes, ac nunquam serio de meliore vita cogitan-

A 2 tes,

SURIU

qber
Nober
RVIII
5

PRÆFATIO.

tes, qui dum fidem perpetuò quærunt sine moribus, (sine quibus illa non prodest) fit, ut etiam illam amittant. Hinc flagrat in felicissima hæc ætas Sectis plene dissectis: & nisi diuina misericordia rebus humanis clementer operetur, fieri non potest, quin his incendijs orbis conflagret penitus. Quid enim non malorum indices existit? Quæ non Sectæ prius incognitæ, aliæ ex alijs emergunt? quæ non scelerum portenta, ex cacangelica hæc carnalis libertatis buccinatione profecta & aucta comperimus? Impietas iam non alio quàm pietatis loco habetur, & omne malorum genus non alio quàm virtutum nomine colitur & exercetur: templorum & monasteriorum euersiones, rerum Deo sacratarum direptiones & prophanationes, multaque id genus alia sacrilegia & immania flagitia, in Euangelicis & præclaris facinoribus numerantur: monachi, contra fidem Deo datam, incæstis nuptijs se polluentes, non alio quàm piorum & sanctorum virorum loco habentur: qui verò castè, religiosè, & ex monasticæ vitæ præscripto viuere nituntur, miserè irridentur, atque vbi datur opportunitas, etiam crudeliter interimuntur. O cæcas hominum mentes, & cælestium inanes! O communis hostis nostri industriam ad capiendas animas nimis quàm intentam & oculatam! cui cum mille nocedi artes sint, nulla tamen facilius, nulla periculosior hæc est, quàm melle circumlita venena propinans nocet, cum prodesse ac commodare, rebusque nostris consulere velle videtur. Cuius mortifero calice potati nouatores nostri, præsentissima dogmatum venena, per venas in omnem corpus longè lateque diffundunt. Sacramenta, quibus tan quàm notis militariibus diuinæ religioni inuictoratur, sub specie recti ne plus tribuamus creaturæ quàm creatori, ablegant penè vniuersa: imagines, formas, statuas, in quibus velut tabulis, figuris & lineamentis, & suis quasi coloribus literati pariter & illiterati legunt historiarum in morem, Dominicæ passionis ordinem, Sanctorum agones, temporum, morum, hominum, rerumque denique omnium futurarum, præsentium & præteritarum annales, tollit atque euertunt. Deinde in eam curam scelestissimi illi & importunissimi tenebriones tota mente, omni que animi impetu, & quod dici solet, velis remisque incumbunt, ut id ab Ecclesia penitus profigent & auferant, sine quo nulla potest esse Ecclesiæ salus, quodque si ablatum fuerit, religionem quoque Christianam funditus perire necesse sit: videlicet celsissimum ac diuinissimum Eucharistiæ sacramentum, (cui ipsi quoque Angelici spiritus, ut ait Chrysostomus, maximo cum horrore adsunt, immò in quod nec oculis possunt prospicere) in hoc ipsi spurcissima iactant conuicia, in hoc atroces, horrendas, inauditasque iniurias, contumelias, & blasphemias nullo modo ferendas, eumunt. Purgatorium quoque ignem iam dudum peccatis nostris accensum, suis imprecationibus dicam deuotionibus extinctum ferunt, nullis sacrificiorum oblationibus, eleemosynarum & orationum pijs exercitijs defunctorum animas iuuari. Diuorum quoque inuocationem nullam, aut certè inanem esse vulgò mentiuntur: sacratissimæque Virginis Deiparæ cultum omnem & venerationem eos ferre molestissimè, nimis quàm manifestum est. Sed quare tandem, aut quam ob causam? Si Christus ipse tantum detulit matri, ut subditus esset illi: cur nouatores nostri indignam arbitrantur, ut eius fidem & suffragia nos miseri imploremus? Si tanti fecit Sanctos ut à Deo patre suo honoratum iri profiteatur: (Nam si quis mihi ministraverit, inquit, honorificabit eum pater meus qui est in cælis) cur non eorum

In Act. A.
postol. c. 9.
Hom. 21.

Luc. 2.

Ioan. 12.

preca

PRÆFATIO.

preces ambiamus, & vt decet, eos officiosissimè veneremur? Quàm multi, immò innumeris, doctrina quoque & sanctitate præstantes viri, patrum nostrorum, immò nostra quoque memoria præcipuo in honore semper eos habuere? Et qui se sceleribus oppressos nouerunt, aduersus desperationem (quæ plurimos in supremo spiritu constitutos perdit) nullum ferè præsentius remedium adhibendum putauere, quàm vt ad aliquem Sanctorum, & potissimum Dei clementissimam matrem confugerent, illi quotidianum precum pensum aliquod persoluerent, nec sua eos spes fecellit, vt potest multis grauissimis & certissimis exemplis edoceri. Hinc S. Bernardus, Si criminum, inquit, immanitate turbatus, conscientiaæ fœditate confusus, iudicij horrore perterritus, barathro incipias absorberi tristitia, ac desperationis abyssus, cogita Mariam. In periculis, in angustijs, in rebus dubijs, Mariam cogita, Mariam inuoca. Hæc ille tantus vir, cui nos multò tutius fidem commodamus, quàm istis leuissimis homuncionibus, qui nec sibi ipsi vlla in re satis constant: quique, vt demum semel dicam, omnes Christi Iesu perperiones eò duntaxat spectare dicunt, vt nos viuamus genialiter, & iucundos ac suauis duca mus dies, quòd ille pro nostris sceleribus pœnas luerit, nobisque nihil agendum vel ferendum reliquerit. Quis porò scopus horum apostatarum spirituum, & erraticorum animorum, quæ tandem est mens atque sententia? quem statuunt finem & malorum suorum & errorum? Equidem summum, nimirum, vt cum ad nauseam vsque quisque errauerit, nunc hac nunc illa via, totoque cælo totaque terra, dicat postremò neque cæli neque terræ quenquam Dominum esse, sed fato quopiam agi atque moueri sursum & deorsum molem hanc omnem, totamque vniuersitatem. Et quanuis illi, eiusmodi ferè omnia & dicant & scribant, quæ omnibus supplicij coerceri vindicarique debeant, tamen ad ea stabilienda cumulatim ex scriptis diuinis & sanctorum Patrum monumentis sententias perperam interpretatas proferunt, quibus sua mendacia fucare conantur: atque id plerumque efficiunt, proh dolor, apud incautos & imperitos, vt omninò verum dicere videantur. Et vt magis efficax eorum oratio videatur, simul illis Catholicorum vitia voce stentoria commemorant, quæ pleraque, proh dolor, ita manifesta sunt vt negari non possint: Sed tamen si ad immanitatem flagitiorum Martini Lutheri & Iohannis Caluini, quorum prior Germaniam, posterior verò Galliam, Angliam, & totum perturbauit Belgium, spectemus: nulli crimen est, quod eorum execrabili flagitio possit comparari. Ille enim voti castitatis immemor, Catherinam à Borre monialem sibi sumpsit uxorem, sacrilegij nœuo, quæ antè Domino consecrauerat, vestimenta commaculans: iste verò (vt in quinto capite funestæ vitæ eius legitur) cum in ciuitate Nouiodunensi parochiale beneficium & aliud sacelli cuiusdam sacerdotium obtineret, pæderastiæ (quam Sodomiam vocant) flagitio conuictus, intantum vitæ discrimen venit, vt igni, qui huiusmodi sceleris ordinaria & legitima pœna est, concrematus esset, nisi Episcopi vrbs cõmiseratione, vt cauterio candens eius humero liliù inureretur, pœna moderata fuisset.

Job 5.

Hom. 2. super Misellus est.

S

Edite per Hieronymum Bolsec medicum.

Et quanuis illos ipsos quidem, qui eorù dogmata sectantur, non lateat, eos non nisi quæ carnis sunt aucupari, at nihilominus audiuntur à suis cum quadã animi voluptate, quòd videant eos suauissimã carnis libertatem etiã scriptis diuinis confirmare, & quantuuis sceleratè viuentibus, omnè vniuersorum scelerù impunitatè promittere, si tamen credere nõrint. Hæc illi hypocritici

PRÆFATIO.

poeritici apostata, & pestilentissimæ Sirenes, miseris & imperitis inculcant, his illos perniciosissimi dogmatis exitalibus laqueis tenent implicatos, & quod de eius farina hominibus prædixit Apostolus, Proficiunt in peius, errantes, & in errorem mittentes. Quam verò est Sanctorum Dei via, herum letifero vitæ instituto cōtraria & dissimilis? Hi corpora sua multiplice & propè incredibile afflictione & castigatione affecerunt. Hi ob vitandas peccandi occasiones, extra hominū frequentiam, secessus & solitudines elegerunt, ibiq; perpetuò, legendi, psallendi, meditandi, cōtemplandi; studio, cui frequenter adiungebantur lachrymæ, insudabant: nihil cum huius mundi vanitatibus & voluptatibus cōmercij habere volebant, verum perpetuis ferè ieiunijs, prolixis vigilijs, alijsq; duris & asperis laboribus causa amoris Christi libèter susceptis, per omnem vitam animas suas affixerunt. Cùm hi sint igitur, Reuerendissime & Illustrissime Cardinalis, qui non solum exempla nobis veræ pietatis exhibeant, & iter quo ad regni cælestis felicem patriam perueniatur, præeundo commonstrent, verum qui fidem etiam nostram Catholicam egregiè adstruant, & aduersus portentosa hæreticorum cōmentaria firmiter stabiliant: totius orbis publico quasi testimonio & applusu præclarè fecisse iudicatus est primum Aloysius Lipomanus Episcopus Veronensis, pietatis atque sanctitatis illustre speculū, deindè multum dilectus nobis frater quoque noster Laurentius Surius, qui in lucem proferendis Sanctorum Vitis insignem operam maximumq; studium impenderunt. Atq; hic quidem recognoscendis Tomis quos sex collegerat & in lucem miserat immortuus, ad septimū concinandum copiosam materiam congestam post se reliquerat, quam ego, à superioribus meis iussus, & pijsissimi Patris ratione atque methodum secutus, in ordinè redigens, & Vitarū plurimarū quæ varijs locis ad me transmissæ fuerunt accessione adaugens, septimū ex ijs hūc Tomū exhibeo, teque Illustrissime ac Reuerendissime Domine patronum ad cūcum, cum propter eximiam tuam in procurandis ac promovendis Ecclesiæ cōmodis fidem atque dexteritatem, tum propterraram & reconditam multarum rerum & in primis totius antiquitatis Ecclesiasticæ cognitionē, quæ cū gravitate morum & vitæ integritate coniuncta longè lateque sic diffunditur, ut eius fragrantia non solum Italia, verum nostra etiam Germania redoleat. Sed & cum nobilissimæ Italiae patriæ tuæ Sanctorum non paucas Vitas complectatur, earum sicut & cæterorū lectionem non ingrati neque iniucundam I. C. T. fore mihi persuadeo. atque idcirco valdè illa mihi orāda atque obtestanda est, ut quos ego impendi qualescunque labores, pro innata humanitate sua complecti, & autoritate aduersus malevolos obtrectatores tueri, ac me Ordinemq; nostrum sibi commendatum habere velit. Ego precabor, ut I. C. T. Ecclesiæ suæ multis modis nūc laboranti diu conservare dignetur incolumem. Ex Carthusia Agrippinensi pridie S. Laurentij Archidiaconi & martyris, Anno M. D. LXXXI.

I. C. T. obseruantissimus cliens

F. Iacobus Mosander Carthusianus

INDEX

SURIUS

q. ber
 10 ber
 RVIII
 5